

Asia: _VN/20396/2020

Valtioneuvoston asetus kunnan maksuosuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nopeat tietoliikenneyhteydet ovat elinkeinotoiminnan elinehto sekä tärkeitä kansalaisten yhdenvertaisuudelle ja osallisuudelle, kun tieto ja palvelut siirtyvät yhä enemmän verkkoon. Nopeiden tietoliikenneyhteyksien merkitys kasvaa entisestään etätyön ja monipaikkaisen asumisen yleistyessä. On tärkeää, että yhteyksien rakentamista tuetaan yhteiskunnan varoin alueilla, joilla yhteydet eivät rakennu markkinaehtoisesti.

Kaikkien kuntien taloudellinen tilanne ei kuitenkaan mahdollista esitetyn kuntaosuusprosentin mukaisen tuen myöntämistä, mikä estää myös valtion tuen hakemisen. Tämä johtaa näiden kuntien asukkaiden eriarvoistumiseen ja jäämiseen digitalisaatiokehityksen ulkopuolelle. Kaupungin näkemys on, että nopeat laajakaistayhteydet ovat kansalaisten peruspalvelu ja näin ollen rakentamisen tukeminen alueilla, joilla yhteydet eivät rakennu markkinaehtoisesti, on valtion tehtävä.

Kunnat on ryhmitelty taajama-asteen mukaan maaseutumaisiin, taajaan-asuttuihin ja kaupunkimaisiin kuntiin. Tiiviin ja kaupunkimaisen taajama-asutuksen lisäksi Pieksämäkeen kuuluu laajoja maaseutumaisia alueita, osa näistä alueista on muodostunut kuntaliitosten yhteydessä. Erillisinä kuntina nämä alueet olisivat maaseutumaisia kuntia ja näille alueille kohdistuvissa hankkeissa kunnan maksuosuus olisi nyt Pieksämäelle esitettyä 33 prosentin osuutta pienempi. Kunnan taajama-aste ja käytetty kuntien jaottelu ei anna todellista ja oikeudenmukaista kuvaa yhteyksien rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista. Vaikka kuntien olemassa oleva aluerakenne todellisuudessa vaikuttaakin yhteyksien rakentamiskustannuksiin on taajama-aste liian yksinkertainen mittari tähän. Tilalle tarvitaan paremmin eiryyppisiä alurakenteita ja kunnan osia alueita tunnistavia indikaattoreita ja menettelyjä. Ratkaisu voisi olla esimerkiksi neuvottelumentettely tai vastaava, jossa kunnan osuus määriteltäisiin vasta, kun ennakoarvot ja analyysi on tehty ja kunta pystyisi paremmin ottamaan kantaa tuleviin velvoitteisiin.

Myös kuntien yli-/alijäämän käyttäminen laskentakaavassa on epäselvä. Kunnan taloudellinen kantokyky voi muuttua nopeasti, jolloin asetus ei enää ole ajan tasalla, ja voi johtaa kuntien epätasa-arvoiseen kohteluun.

Kaupunginhallitus pitää ensisijaisena vaihtoehtona kuntien pakollises-ta maksuosuudesta luopumista. Mikäli tätä ei voida toteuttaa, tulee kuntien maksuosuutta merkittävästi alentaa hallituksen esityksen (HE 221/2020) mukaisista 33 ja 22 prosenttia osuuksista. Kuntien pakollisen maksuosuuden tulee olla enintään 10 prosenttia kustannuksista.

Nykänen Ulla
Pieksämäen kaupunki